



วิธีการดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงเทคนิคการนิเทศการสอนที่อาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูปฏิบัติ และเพื่อเสนอเทคนิคการนิเทศการสอนที่เหมาะสมสำหรับวิทยาลัยครู โดยกล่าวถึงกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งจะได้เสนอตามลำดับดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์จากวิทยาลัยครูทุกกลุ่มที่แบ่งเป็น 6 กลุ่ม และใช้ตัวอย่างประชากรซึ่งทำการสุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยครูทุกกลุ่ม โดยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มมี 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง และในแต่ละวิทยาลัยครูที่สุ่มมาได้ ใช้ประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ทั้งหมด (100 เปอร์เซ็นต์)

วิทยาลัยครูที่สุ่มมาได้ คือ

1. กลุ่มวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร มี
 - ก. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 - ข. วิทยาลัยครูจันทระเกษม
 - ค. วิทยาลัยครูชนบุรี
2. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง มี
 - ก. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
 - ข. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
 - ค. วิทยาลัยครูเนษสตรี

3. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ มี
 - ก. วิทยาลัยครูเชียงใหม่
 - ข. วิทยาลัยครูลำปาง
 - ค. วิทยาลัยครูเชียงราย
 - ง. วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
4. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี
 - ก. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
 - ข. วิทยาลัยครูมหาสารคาม
 - ค. วิทยาลัยครูอุดรธานี
 - ง. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
5. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก มี
 - ก. วิทยาลัยครูนครปฐม
 - ข. วิทยาลัยครูเพชรบุรี
6. กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ มี
 - ก. วิทยาลัยครูสงขลา
 - ข. วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
 - ค. วิทยาลัยครูยะลา

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 459 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำรวจข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อสำรวจเทคนิคการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครู มีลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและของต่างประเทศ
2. ใช้วิธีการสัมภาษณ์และปรึกษากับผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านกรณีศึกษาการฝึกสอนของวิทยาลัยครู
3. สร้างแบบสอบถามหลังจากได้แนวความคิดและขอบเขตของเทคนิคการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครู ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้รัดกุมยิ่งขึ้น
4. การทดสอบขั้นต้น (Try Out) ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านบริหารงานนิเทศการฝึกสอน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างแบบสอบถาม 4 ชุด ให้อาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูสวนสุนันทา 15 ชุด อาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ 15 ชุด โดยใช้เวลารวบรวมแบบสอบถามกลับคืนภายใน 1 สัปดาห์
5. การสร้างแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้พิจารณาแบบสอบถามที่ได้รับจากการทดสอบขั้นต้น โดยอาศัยหลักการจากการที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-half Method) ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ที่ได้เท่ากับ .91

แบบสอบถามฉบับจริงมีลักษณะดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครู ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อ โดยกำหนดให้คำถามตั้งแต่ข้อ 1-7 เป็นเทคนิคการนิเทศในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับนักศึกษา คำถามข้อ 8-13

เป็นเทคนิคการนิเทศในด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับครูพี่เลี้ยง คำถามข้อ 14-18
 เป็นเทคนิคการนิเทศในด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับครูใหญ่ คำถามข้อ 19-31
 เป็นเทคนิคการนิเทศด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ คำถามข้อ 32-37 เป็นเทคนิค
 การนิเทศในด้านการสอนก่อนการฝึกสอนในชั้นเรียน คำถามข้อ 38-46 เป็นเทคนิค
 การนิเทศในด้านการสอนก่อนการฝึกสอนในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกสอน คำถาม
 ข้อ 47-57 เป็นเทคนิคการนิเทศในด้านการสอนหลังจากการฝึกสอนในชั้นเรียนแล้ว
 และคำถามข้อ 58-71 เป็นเทคนิคการนิเทศการสอนในด้านการประเมินผล ลักษณะ
 ของแบบสอบถามส่วนนี้เป็นเกณฑ์ประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีน้ำหนักให้
 4 ระดับคือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย และไม่มีการปฏิบัติเลย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานการนิเทศ
 การสอน ลักษณะของคำถามมีลักษณะคล้อยตาม ไม่คล้อยตาม และไม่แน่ใจ อีก
 ส่วนหนึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบเสนอข้อ เสนอแนะเทคนิคการนิเทศการ
 สอนที่เหมาะสมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ปรากฏในแบบสอบถาม

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยจาก
 กรมการฝึกหัดครูถึงบุคคลที่ตอบแบบสอบถามแนบกับแบบสอบถาม ไปแจกด้วยตนเองบาง
 วิทยาลัย บางแห่งก็มอบให้อาจารย์ที่อยู่ในวิทยาลัยครูแห่งนั้นเป็นตัวหนในการแจก
 แบบสอบถาม บางแห่งก็ใช้บริการทางไปรษณีย์

จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 459 ฉบับ ได้รับคืนมาและสามารถ
 ทำการวิเคราะห์ได้จำนวน 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.49 ดังรายละเอียดใน
 ตารางที่ 1

ตารางที่ 1
ผลการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม กลุ่มวิทยาลัยครู	จำนวน ที่ส่งไป	ได้รับคืน		เสีย		นำมา วิเคราะห์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลุ่ม วค. กรุงเทพมหานคร							
ก. วค. บ้านสมเด็จ	36	35	97	0	0	35	97
ข. วค. จันทรมหาม	30	25	83	0	0	25	83
ค. วค. ชนบุรี	28	27	96	0	0	27	96
2. กลุ่ม วค. ภาคกลาง							
ก. วค. พระนครศรีอยุธยา	32	29	90	2	6	27	84
ข. วค. เทพสตรี	15	15	100	1	6	14	93
ค. วค. ฉะเชิงเทรา	35	26	74	0	0	26	74
3. กลุ่ม วค. ภาคเหนือ							
ก. วค. เชียงใหม่	30	24	80	0	0	24	80
ข. วค. ลำปาง	24	18	75	0	0	18	75
ค. วค. เชียงราย	12	10	83	0	0	10	83
ง. วค. เพชรบูรณ์	18	15	83	0	0	15	83
4. กลุ่ม วค. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
ก. วค. บุรีรัมย์	22	20	90	0	0	20	90
ข. วค. มหาสารคาม	35	31	88	1	2	30	85

ตารางที่ 1 (ต่อ)

แบบสอบถาม กลุ่มวิทยาลัยครู	จำนวน ที่ส่งไป	ได้รับคืน		เสีย		นำมาวิเคราะห์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค. วค.อุตรธานี	10	9	90	0	0	9	90
ง. วค.อุบลราชธานี	30	24	80	0	0	24	80
5. กลุ่ม วค.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
ก. วค.นครปฐม	8	6	75	0	0	6	75
ข. วค.เพชรบุรี	11	10	90	0	0	10	90
6. กลุ่ม วค.ภาคใต้							
ก. วค.สงขลา	40	38	95	0	0	38	95
ข. วค.สุราษฎร์ธานี	15	15	100	0	0	15	100
ค. วค.ยะลา	28	24	85	0	0	24	85
รวม	459	401	87.36	4	.98	397	86.49

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จากแบบสอบถามที่แจกไปให้ประชากร 459 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาจากอาจารย์ผู้เทศก์เป็นจำนวน 401 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 87.36 เสีย 4 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ .98 นำมาวิเคราะห์ได้ 397 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 86.49

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าตอบจากแบบสอบถามทั้ง 397 ฉบับ ดังนี้

1. ในส่วนที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำมาแจกนับ (Tally) ตามรายการข้อมูลของประชากร แล้วนำไปหาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
2. ส่วนของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ก. แจกนับหาความถี่ของแต่ละระดับการปฏิบัติ

ข. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

3.51-4.00 หมายความว่า ปฏิบัติดีมากที่สุด

2.51-3.50 หมายความว่า ปฏิบัติมาก

1.51-2.50 หมายความว่า ปฏิบัติน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า ไม่ปฏิบัติเลย

ค. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ง. นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ส่วนของข้อคำถามที่เป็นแบบเลือกตอบ ได้นำมาแจกนับหาความถี่ของแต่ละตัวเลือก แล้วเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง และส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open-end) ใช้วิธีจัดลำดับความคิดเห็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นตรงกันมากที่สุด จนถึงให้ความเห็นน้อยที่สุด เพื่อประโยชน์ในการอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าความถี่
2. หาค่าร้อยละ (Percent)

$$\text{จากสูตร} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ของทั้งหมด}} \times 100$$

3. หาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X})

$$\text{จากสูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\text{เมื่อให้} \quad \bar{X} = \text{มัธยฐานเลขคณิต}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ให้ข้อมูล}$$

4. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

$$\text{เมื่อ} \quad S.D. = \text{ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ให้ข้อมูล}^1$$

¹ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40-41.